

Tudomány Napja az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Karon

Az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar a „Magyar Tudomány Napja” alkalmából egész napos szakmai konferenciát tartott 2002. november 6-án, „Tudomány a gyógypedagógiában tegnap és ma. In memoriam Illyés Sándor” címmel.

Az egykori Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolát egy évtizeden át vezető főigazgató, egyetemi tanár halálának egy éves évfordulója alkalmából rendezett konferencia előadói és hallgatósága egész napos tudományos program keretében emlékeztek Illyés professzor úrra, a magyar és a nemzetközi gyógypedagógia és pszichológia iskolateremtő, kiemelkedő egyéniségére.

A konferencia első részében a gyógypedagógia határtudományainak négy képviselője – Hámori József, Katona Ferenc, Pléh Csaba és Nagy József – számolt be kutatási tevékenységéről az agyutató, a korai fejlődés, a nyelvi készségbeli elmaradás és a nevelhetőség elméleteinek témakörében. Ezt követően külföldi pályatársaké volt a szó. Maria Bruckmüller, Klaus Peter Becker és Eric Kool a közelmúlt nemzetközi gyógypedagógiai tárgyú projekteinek tapasztalatait mutatták be, az időskorú fogyatékos emberekkel való foglalkozás, a szakmai kommunikáció és az integrált nevelés témájában. A konferencia befejező szakaszában Illyés Sándor volt aspiránsai, doktoranduszai ill. kutatótársai – Mesterházi Zsuzsa, Csányi Yvonne, Zsoldos Márta, Marton Klára és B. Aczél Anna tartottak előadást a gyógypedagógia gyakorlatának és koncepciójának fejlődéséről, a legújabb nemzetközi terminológiai nézetekről, a klinikai irányultságú kutatás gyógypedagógiai szerepéről és a szociális munka elméleti ill. empirikus kérdéseiről.

A 450 fős konferencia hallgatóságának körében jelen voltak az MTA Pszichológiai és Pedagógiai Bizottságának tagjai, akadémikusok, az ELTE Rektori Hivatal vezető képviselői, az Oktatási Minisztérium munkatársai, a felsőoktatási társintézmények vezetői, gyógypedagógiai intézmények, szakértői bizottságok, nevelési tanácsadók, pedagógiai intézetek munkatársai – gyógypedagógusok, fejlesztők, pszichológusok, pedagógusok – a fővárosból és az ország minden tájáról.

A konferencia anyagából kiadvány készül a Gyógypedagógiai Szemle különszámaként, mely 2003-ban fog megjelenni. Ebben Illyés Sándor egyik legutolsó, még nem közölt előadása és a publikációs jegyzéke is olvasható lesz.

Dr. Zsoldos Márta

Hárdi István:

Dinamikus rajzvizsgálat (DRV)

Medicina Könyvkiadó Rt. 333 oldal. 2002.

ISBNAN 963 2427556

A szerző az 1950-es évektől foglalkozik pszichiátriai betegek rajzainak vizsgálatával. 1958 óta dolgozta ki a dinamikus rajzvizsgálat módszerét. Arról sok előadást tartott, számos tanulmánya jelent meg, könyvet is írt róla. Most átfogóan ismerteti az egész azzal összefüggő kérdéskört.

Meggyőző arról, hogy azokkal a gondozottakkal, akiknek az állapotát követni kívánjuk, érdemes DRV-t készíteni. Egy-egy alkalommal csak 3 db. 15 x 21 cm-es írólap és egy golyóstoll kell a vizsgálatokhoz. Hárdi István 1958 óta több mint 4600 beteggel készített sorozat-vizsgálatot, s még sok nem pszichiátriai beteggel és ilyen betegekkel sok nem sorozatban készült vizsgálat. Egy-egy alkalommal három feladatot kap a vizsgált: „Rajzoljon egy embert!”, „Rajzoljon egy állatot!”, és „Rajzoljon valamit!”. Ha a vizsgált kérdezi, hogy milyen embert, vagy milyen állatot, s hasonlókat, mindig azt a választ kapja, hogy „Amilyet akar”. A vizsgálatot végző a lap hátára írja a nevet, az időt. A három rajz után végigkérdezi a vizsgáló, hogy „Mit tud ehhez hozzáfűzni?”, „Mi jut eszébe róla?”. Ezt is leírja.

A DRV nem kíván művészi teljesítményt kihozni a vizsgáltból. A DRV a lelki állapot alakulásának rövid idő alatt könnyen elkészíthető felmérése. Majdnem minden ember, bármilyen lelki állapotban van képes és hajlandó három ilyen egyszerű rajzot elkészíteni. A készült rajzokat aztán összevetik az illető korábban készült rajzaival. Ez komplex (sokoldalú) és dinamikus (nem abszolúthoz, hanem relatívan viszonyító) rendszerszemléletű értékelést tesz lehetővé.

Meghatározó, hogy egy-egy 3 lapos vizsgálati eredmény milyen személyiségszintet fejez ki. Hárdi „f”-fel jelzi a kiemelkedően jó, esetleg tehetséges rajzot. Ilyet az egészséges emberek 1%-a készít. Az egészségesek 20%-a „e” szintű rajzot készít, mert differenciáltan törekszik a realitásra és kis hibákkal megközelíti azt. Az egészségesek 56%-a törekszik a reális ábrázolására, de az úgy sikerül, hogy néhány nyilvánvaló irreális elem van rajta = „d” szint. Az egészségesek 16%-a kettős vonalú sémával ábrázolja az embert, állapotot, vagyis „c” szinten. Az egészségesek 6%-a ennél is nagyobb mértékben sematizál, náluk néhány karika és vonal kombinációja jeleníti meg az embert, állatot („b-1” szint). Csak 1%-a az egészségeseknek, aki egyetlen körrel és